

خطبه اول

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم نحمده على ما كان و نستعينه من امرنا على ما يكون و نؤمن به و نتوكل عليه و نستغفره و نستهديه و نعوذ به من شرور انفسنا و سيئات اعمالنا و نصلی و نسلم على سيدنا و نبينا ابي القاسم محمد و على آله الأطيبين الأطهرين لاسيما بقية الله في الارضين.

توصيه به تقوا

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم.
يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين^۱ عباد الله أوصيكم و نفسي بتقوى الله و ملازمة أمره و مجانبة نهيه

همه شما نمازگزاران گرامی برادران و خواهران ارجمند و خودم را به پارسایی و پرهیزگاری فرمانبری از خداوند در همه احوال و شئون زندگی سفارش و دعوت می‌کنم و از خداوند می‌خواهیم که درهای حکمت و بندگی و پارسایی را به روی همه ما بگشاید و ما را از بندگان شایسته و وارسته خویش مقدر بفرماید.

اشاره‌ای به خطبه‌های پیشین

در بحث اصول و ضوابط روابط میان همسران و خانه به هشت قاعده و اصل اشاره کردیم:
۱. نگاه آرمانی و ایمانی به زندگی

^۱سوره توبه آیه ۱۱۹

۲. خود را در روابط اجتماعی و خانوادگی به جای دیگران قرار دادن
  ۳. شناخت دقیق و درست متقابل همسران و اعضای خانواده از یکدیگر
  ۴. کنترل و کاهش توقعات و انتظارات از یکدیگر در زندگی
  ۵. صبر و بردباری و شکیبایی تحمل در روابط خانوادگی
  ۶. اصل راهبردی صرف وقت برای زندگی خانوادگی و گفتگوها و مجالست در درون خانواده
  ۷. اصل همکاری و تعاون و همیاری خانوادگی
  ۸. اصل توافق و تشاور و رایزنی بین زن و شوهر برای حل مشکلات و مسائل درون خانه
- این هشت اصل به ادله و منابعی مستند بود که برخی از آنها در این خطبه‌ها تقدیم محضر شریف شما شد.

اصل نهم در روابط خانوادگی: محبت و مهرورزی و ابراز آن

اصل نهم که اصل بسیار پایه‌ای و بنیادی و مورد تأکیدات فراوان روایات در پرتو و آیات قرآن است محبت و دوستی و ابراز محب آن است.

هنگامی خانواده‌ای سالم و پیشرو خواهد بود که عواطف و محبت در میان همسران اساس زندگی مشترک در خانواده باشد. ریشه بسیاری از اصول و قواعد قبلی نیز این اصل و قانون بسیار مهم اخلاقی در روابط همسران است. اگر رشته‌های ارتباطی خانواده و همسران بر پایه دوستی و صمیمیت مبتنی شد، اگر قرار همسران بر این شد که محبت خود را به یکدیگر ابراز کنند و در کشاکش مشکلات از این رشته محبت فاصله نگیرند خانه بنیان استوار و محکمی پیدا می‌کند. این بنای خانواده و ساختمانی که آن قدر مورد تأکید اسلام است باید بر رشته محبت استوار شود و برای شناخت این اصل که اصل حاکم

بر اصول هشت گانه قبلی است در وهله اول باید سراغ قرآن کریم رفت. همان آیه مشهور و چند بار تکرار شده در این جلسات، مهم ترین نکته را در روابط خانوادگی و همسران مودت و رحمت می داند. آیه ۲۱ سوره روم، که از غرر آیات در امر خانواده است می فرماید: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»^۲ بنیان خانواده باید بر آرامش بخشی به یکدیگر باشد. همسران باید تکیه گاه عواطف زندگی مشترک یکدیگر باشند. این سکون و آرامش در پرتو «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً» حاصل می شود.

سه مفهوم کلیدی در آیه شریفه

در این آیه شریفه به سه مفهوم کلیدی اشاره شده است:

۱. جعل و فطرت الهی بودن سکون و آرامش

سکون و آرامش و این که همسر به همسر خود آرامش تقدیم کند، به عواطف او توجه کند به نیازهای او اهتمام بورزد که این وظیفه همسری است. مفهوم آرامش که یک مفهوم کلیدی در روابط خانوادگی است در پرتو یک فطرت الهی که در درون انسان ها نهاده شده است میسر بوده، جعل و فطرت الهی است: «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً».

ساختمان زندگی بشری بر اساس خانواده بنا شده است. تئوری ها و نظریه هایی در طول تاریخ برای نفی خانواده به وجود آمد و درصدد این بودند تا ارزش و نقش خانواده را در تعالی انسان به کناری بزنند. آخرین آن ها تئوری ای بود که در تئوری های مارکسیستی به آن اشاره می شد. ولی این تئوری ها شکست خوردند. فرهنگ و سنت های غربی در مقام تئوری و نظریه پردازی خیلی این نقش را نفی

^۲ - سوره روم (۳۰) آیه ۲۱

نمی‌کنند، گرچه تئوری لذت‌گرایی و فردی افراطی نافی جایگاه خانواده است. فرهنگ غرب در تئوری تکیه بر لذت‌گرایی و فردگرایی افراطی دارد که نتیجه آن این می‌شود که چرا ما فداکاری کنیم؟ به چه علت در خانواده گذشت و فداکاری داشته باشیم؟ هر کس باید راه خودش را برود؛ ولی مهم‌تر این است که در سبک‌های فرهنگ غربی و چینش زندگی غربی به‌گونه‌ای رفتار می‌کنند که مشاهده می‌شود خانواده بنیان ضعیفی پیدا می‌کند و ارکان خانواده سست می‌شود.

در مقابل آموزه‌های اسلامی بر اساس آیه فوق می‌فرماید: خانواده برای این است که شما در درون خانواده به آرامش برسید، غم‌های عالم با خانه سالم و آرام از دل همسران و اعضای خانواده رخت برمی‌بندد. این خانه اسلامی است که اساس آن فطرت الهی است چراکه «جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً».

۲ و ۳. فرق مودت و رحمت

برای معنا و مفهوم مودت و رحمت وجوه مختلفی گفته شده است. شاید درست یا اولی این باشد که مودت همان محبتی است که یک فعل و انفعال نفسانی است، یک فعل درونی و امر کاملاً قلبی است. دلدادگی به یکدیگر و علاقه‌مندی همان مودت است؛ اما رحمت «رقة مع احسان» است، نازکی دل که با احسان و نیکوکاری همراه می‌شود. در واقع آیه می‌خواهد بفرماید که ساختمان فطرت بشر این‌گونه است که دل همسران نسبت به یکدیگر دارای محبت و دوستی قلبی است و در پرتو آن رحمت شکل می‌گیرد.

نازکی دل و علاقه‌مندی که نتیجه آن در عمل ظهور و بروز پیدا می‌کند علاقه‌ای که در عمل هم ابراز می‌شود و در زبان تجلی می‌کند. در آینده خواهیم دید که در روایات چقدر بر اظهار زبانی به همسر تأکید شده و ثواب‌های مؤکد و مضاعفی برای آن وعده داده شده است.

بنابراین آیه شریفه بنیان خانواده را بر مودت و محبت و رحمت و احسان و نیکوکاری استوار می‌داند. این‌ها اموری است که در ذات انسان وجود دارد اما موج‌های بیرونی، غضب‌ها و خشم‌ها و آسیب‌ها این رشته‌های محبت را تضعیف می‌کنند، بهانه‌های بی‌ربط، خودخواهی‌های بیجا، رشته محبت بین همسران را می‌گسلد، پیوندها را تضعیف می‌کند که این همان مخاطره بزرگ است.

برای این‌که این محبت و مودت و دوستی و مهربانی در خانه موج بزند نیاز به تهذیب نفس و اصلاح اخلاق است. نیاز به همان بردباری و صبوری و گذشت و ایثار دارد. این محبت و دوستی و مهربانی ذاتی نهاد خانواده است اما گاهی در زیر ابرها پنهان می‌شود و باید برای سلامت خانواده تلاش کرد تا این ابرهای دشمنی‌زا و اختلاف‌افکن را در فضای خانه کنار زد و آن خورشید محبت را در روابط خانوادگی نورافکن ساخت.

اصل محبت و مهرورزی در آینه روایات

مودت قلبی و مهرورزی و ابراز محبت دو قاعده مهم در روابط خانوادگی است. حال نیم‌نگاهی به دیدگاه روایات در مورد رشته محبت می‌افکنیم؛ همین محبتی که بنیان همه روابط خانوادگی است؛ چه ارزش‌هایی در اهمیت این اصل نهم در روایات شاهد هستیم:

۱. محبت همسر از اخلاق پیامبران

از امام صادق نقل شده است: «مِنْ أَخْلَاقِ الْأَنْبِيَاءِ عِ حُبُّ النِّسَاءِ»^۳ محبت و مهرورزی از اخلاق انبیا هست. چند روایت به این مضمون آمده است.

^۳ - الکافی، ج ۵، ص ۳۲۰؛ تهذیب الأحکام، ج ۷، ص ۴۰۳؛ وسائل الشیعة، ج ۲۰، ص ۲۲

همان اسلامی که در نظام حقوقی خانوادگی محدودیت‌هایی را برای زن و مرد در راستای مصالح بزرگ قرار می‌دهد در مقام عاطفه و مهرورزی می‌گوید دوستداری همسران از اخلاق پیامبری است.

۲. پیامبر خدا (ص) باگذشت‌ترین افراد به عیال خود

انس بن مالک نقل می‌کند: «ما رأیت أحدا کان ارحم بالعیال من رسول الله (ص)»^۴ کسی را ندیدم که مهربان‌تر و رحیم‌تر از رسول خدا به عیال خود باشد. اخلاق پیامبران به صورت عام و اخلاق پیامبر اسلام به صورت خاص این مهرورزی خانوادگی بوده است. در اینجا روایات متعدد است که از جمله آن‌ها همین روایت است که پیامبر خدا با محبت‌ترین انسان‌ها به خانواده بوده است.

۳. نبی خدا (ص) مهربان‌ترین فرد نسبت به خانواده خویش

در جای دیگر پیامبر اکرم می‌فرماید: «أَحْسَنُ النَّاسِ إِيْمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَ أَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِهِ وَ أَنَا أَلْطَفُكُمْ بِأَهْلِي»^۵ من مهربان‌ترین شما نسبت به خانواده خود هستم. اولاً این اخلاق پیامبری تمام انبیاء است و بر اساس روایات فریقین به‌طور خاص اخلاق پیامبر بزرگوار اسلام است. در رساله حقوق امام سجاد (ص) انس و رحمت به‌عنوان یک حق مخصوص برای زن به شمار آمده است: «فَإِنَّ لَهَا حَقَّ الرَّحْمَةِ وَ الْمُؤَانَسَةِ»^۶ حق همسران شما انس داشتن شما با آن‌ها و مهرورزی با

^۴ - صحیح مسلم، ج ۴، ص ۱۸۰۸ ح ۶۳

^۵ - وسائل الشیعة، ج ۱۲، ص ۱۵۳؛ بحار الأنوار، ج ۶۸، ص ۳۸۷؛ عیون أخبار الرضا (ع)، ج ۲، ص ۳۸

^۶ - بحار الأنوار، ج ۷۱، ص ۱۴

آن‌هاست. نظام حقوقی و اخلاقی اسلام در امر خانواده دارای محدودیت‌هایی برای زن و مرد است ما این را اصلاً انکار نمی‌کنیم بلکه سخن ما این است که:

اولاً این محدودیت‌ها فلسفه مترقی و عالی دارد؛

ثانیاً این نظام حقوقی بر یک نظام اخلاقی مبتنی بر مهر و محبت استوار شده است و جبران می‌شود.

۴. محبت و مهرورزی نتیجه ایمان و عامل ازدیاد آن

نکته عجیبی که به گمانم در بعضی از روایات معتبر آمده این است که دوستی همسر و مهرورزی به او هم نتیجه ایمان به شمار آمده است و هم عامل ازدیاد ایمان و رابطه متقابل با ایمان دارد.

در روایتی از پیامبر خدا (ص) آمده است: «كُلَّمَا ازْدَادَ الْعَبْدُ إِيمَانًا ازْدَادَ حُبًّا لِلنِّسَاءِ»^۷ هرچقدر ایمان شخص استوارتر باشد در خانه مهر بیشتری می‌ورزد. یعنی می‌گوید به همسران خود مهر بورزید و

احترام بگذارید. برای آن‌ها ارزش قائل باشید و در روایتی عکس این قصه از امام صادق نقل شده است: «الْعَبْدُ كُلَّمَا ازْدَادَ لِلنِّسَاءِ حُبًّا ازْدَادَ فِي الْإِيمَانِ فَضْلًا»^۸ هرچقدر شخصی در خانواده محبت بیشتری

ابراز کند ایمان او فزون‌تر شود. این رابطه متقابل بین محبت و مهرورزی و ایمان وجود دارد.

تذکر: البته در آینده خواهیم گفت محبتی که این اندازه سفارش شده است نباید در برابر محبت خداوند و رسول خدا و ارزش‌های الهی مانع شود، چراکه این نوع محبت حدی دارد که از آیات و روایات در جلسات بعد استفاده خواهیم کرد.

^۷ - بحار الأنوار، ج ۱۰۰، ص ۲۲۸؛ النوادر راوندی ص ۱۲

^۸ - من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۳۸۴

۵. لزوم ابراز محبت لسانی

این محبت به زبان باید ابراز شود در روایتی از پیامبر اکرم (ص) آمده که: «قَوْلُ الرَّجُلِ لِلْمَرْأَةِ إِنِّي أَحِبُّكِ لَا يَذْهَبُ مِنْ قَلْبِهَا أَبَدًا»^۹ می گوید دوستی خود را اعلام بکن و آن را در قلب خود حبس نکن. این ابراز دوستی ها در قالب های منطقی و صحیح و در فضای سالم خانه، آن را آرام می کند و زمینه رشد و تعالی فرزندان و نسل آینده را فراهم می آورد.

اصل مهرورزی ریشه و پایه اصول پیشین

البته این اصل نهم را که در اینجا بیان کردیم در عین اینکه دارای ارزش ذاتی است خود ریشه اصول قبلی بیان شده است. یعنی آنجا که اسلام سفارش به بردباری می کند، سفارش به کنترل انتظارات مادی از یکدیگر می کند همان جا می خواهد بگوید که این ها مانع محبت نشود. بگذارید گل محبت در درون خانه ها رشد بکند تا خانه های ما سد استوار در برابر هجمه های اخلاقی بیگانگان شود. نباید غفلت کنیم که امروز هجمه های فرهنگی و اخلاقی در عالم غوغا می کند و یک محور مهم این هجمه ها، خانه و خانواده است. ما باید با تمسک به این اصول در برابر هجمه های شیطانی و اهریمنی بایستیم. خدایا به ما توفیق استواری در راه خودت و پایبندی به معارف نورانی اسلام و عمل به دستورات انسان ساز در همه شئون به ویژه شئون خانوادگی عنایت و کرامت بفرما و همه ما را مشمول رحمت و مغفرت بیکران خودت بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ أَنْ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^{۱۰}

^۹ - اینکه مرد به همسر خود بگوید «دوستت دارم» هرگز آن را فراموش نمی کند. (الکافی، ج ۵، ص ۵۶۹)

^{۱۰} - سوره کوثر

مؤسسه اشراق و عرفان

خطبه های نماز جمعه آیت الله اعرافی ۹۴/۰۷/۱۷

صدق الله العلی العظيم

خطبه دوم

بسم الله الرحمن الرحيم. الحمد لله الذي هدانا لهذا وما كنا لنهتدى لولا عن هدانا الله ثم الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا أبي القاسم محمد و على آله الأطيبين الأطهرين لاسيما مولانا علي بن ابيطالب و على الصديقة الطاهرة فاطمة الزهراء و على الحسن و الحسين سيدي شباب اهل الجنة و على الائمة المسلمين علي بن الحسين و محمد بن علي و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و علي بن موسى و محمد بن علي و علي بن محمد و الحسن بن علي و الخلف القائم المنتظر حججك علي عبادك و أمنائك في بلادك ساسة العباد و ارکان البلاد و ابواب الايمان و أمناء الرحمن

توصيه به تقوا

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم «يا أيها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصادقين»^{۱۱} عباد الله أوصيكم و نفسي بتقوى الله و ملازمة أمره و مجانبة نهيه همه را به پارسایی و تقوا توصيه می کنم شما و خودم را به تقوای الهی و ذکر و شکر خداوند در همه احوال و شئون فرامی خوانم و دعوت می کنم

در ادامه خطبه ۵۲ نهج البلاغه پیشوای پارسایان و امیر مؤمنان در شناخت عالم قوانینی بیان می کنند

که:

اولاً: ناپایداری جهان: جهان ناپایدار است عمق این گذر و ناپایداری را بفهمیم.

^{۱۱}سوره توبه آیه ۱۱۹

ثانیاً: ناخالصی نعمت‌های این عالم: این عالم همه جلوه‌های نعمت خداست، اما این نعمت‌ها هم ناخالص است و هم ناپایدار است و نعمت نابی در این عالم نیست. تعبیر حضرت دو جمله بسیار بلند است:

یکی اینکه شیرینی‌های این عالم همزمان تلخ است، شیرینی ناب در این عالم نیست، شیرینی مال و مقام و جاه و هر آنچه از نعمت‌های دیگر است شیرینی دارد اما در ذات خود تلخی را هم به همراه دارد چون ناپایدار و گذرا و ناخالص است.

دوم اینکه زلال و روشنی این دنیا هم تاریک و کدر است روشنی مطلق در این عالم نیست، آن جهان است که همه زلال و نور و همه شیرین و دلپذیر است. این عالم ناپایدار و گذرا و ناخالص است؛ مبدا که اسیر این ناخالصی‌ها و موج غضب‌ها و شهوت‌ها شویم. بدانید که این سپاه شیطان شما را از خالص‌های آن عالم محروم می‌کند. نمازگزاران گرامی، ما هر جمعه اینجا جمع می‌شویم تا یکدیگر را به خلوص آخرت فراخوانیم، به دلدادگی خدا و عالم غیب دعوت کنیم.

این پیام علی (ع) و پیام خطبه و جماعت و جمعه است: از این عالم چیزی باقی نمانده است مگر به اندازه ته مانده یک ظرف آبی که شما از آن استفاده کردید. دنیا همان قطرات باقی مانده ته لیوان آب است برای بچه‌ای هم که تازه به دنیا می‌آید دنیا همین است؛ نه فقط برای آنی که آخر عمرش است و مثل یک جرعه‌ای است که جیره‌بندی شده است؛ دنیا اندک و ناپایدار و ناچیز است.^{۱۲}

خدایا به ما توفیق فهم این معارف و تأسی به این جملات نورانی و چهره‌های مبارک عنایت بفرما.

^{۱۲} - وَقَدْ أَمَرَ فِيهَا مَا كَانَ حُلُوءًا - وَكَدِرَ مِنْهَا مَا كَانَ صَفُوءًا - فَلَمْ يَبْقَ مِنْهَا إِلَّا سَمَلَةٌ كَسَمَلَةِ الْإِدَاوَةِ - أَوْ جُرْعَةٌ كَجُرْعَةِ الْمَقْلَةِ (سید رضی،

نهج البلاغه «صبحی صالح»، خطبه ۵۲، ص ۸۹)

مناسبت‌ها

به مناسبت‌ها به اختصار اشاره می‌کنم:

۱- نکوداشت یاد و خاطره شهدای ایران و جهان اسلام

گرامی می‌داریم یاد شهدای گران‌قدر، شهدای محراب آیت‌الله اشرفی و دیگر شهیدان محراب، شهدای دفاع مقدس، شهدای انقلاب اسلامی، شهدای مقاومت اسلامی و شهدای مدافع حرم در سوریه و عراق و لبنان و فلسطین و افغانستان و پاکستان و جان‌باختگان عزیز منا و تقدیم می‌کنیم به ساحت همه این عزیزان صلواتی بر محمد و آل محمد.

۲- تکریم روز خانواده و بازنشستگان

روز خانواده و تکریم بازنشستگان را گرامی می‌داریم و باید خاطر نشان شویم هر آنچه در اهمیت نهاد خانواده بگوییم کم گفته‌ایم و آسیب‌های آن را باید بشناسیم و معالجه کنیم.

۳- روز جهانی نابینایان و روشن‌دلان

روز جهانی نابینایان و روشن‌دلان را هم گرامی می‌داریم. از حقوق عزیزان روشن‌دل به‌ویژه جانبازان عزیز توجه به آن‌ها در خانه و جامعه است و یکی از وظایف مهم ادارات ما مناسب‌سازی فضاها برای استفاده جانبازان و معلولان و روشن‌دلان از فضاها می‌باشد. مقوله مناسب‌سازی یک مقوله مهمی است که مسئولان ما در سراسر کشور باید آن را مهم بدانند و در آن مسیر اهتمام بورزند.

۴- بزرگداشت هفته تربیت بدنی و ورزش

هفته تربیت بدنی و ورزش است که این هفته را گرامی می‌داریم. اهمیت ورزش برای سلامتی همه قشرهای جامعه روشن است اما چند نکته را به اختصار و فهرست وار عرض می‌کنم:

۱- اهمیت دادن به ورزش همگانی

ما ورزش همگانی را در کنار ورزش تخصصی و حرفه‌ای و قهرمانی باید مهم بشماریم و ورزش باید فرهنگ سلامت همه شود. سرمایه‌گذاری روی امکانات ورزش برای همه قشرها در همه شرایط یک ضرورت است و زیرساخت ورزش باید برای همه قشرها و به‌ویژه جوانان ما با رعایت اصول و ارزش‌های اسلامی تأمین و مهم شمرده شود.

۲- لزوم برنامه‌ریزی برای ورزش‌های باستانی و اسلامی

ورزش‌های باستانی و بومی و به‌ویژه ورزش‌هایی که ریشه‌های اسلامی دارد مثل مثل شنا و اسب‌سواری و تیراندازی باید در نظام برنامه‌ریزی ورزش ما مهم شمرده شود.

۳- لزوم اعتلای اخلاق در ورزش

مع الاسف ما گاهی مواجه هستیم که امور غیراخلاقی در نظام ورزشی ما رسوخ می‌کند. این را باید خود ورزشکاران عزیز و هیئت‌های ورزشی معالجه کنند.

۵- فرارسیدن ماه محرم و هفته امر به معروف و نهی از منکر

ماه محرم ماه حماسه‌های بزرگ و عاشورای حسینی است. باید سال به سال بر شکوه این ماه و عاشورا افزوده شود. بنده در اینجا محضر شما عرض می‌کنم به فضل الهی و در پرتو انقلاب اسلامی

پرچم پرافتخار عاشورا هر سال در عالم در اهتزاز بیشتر است، ما هر سال در نقطه نقطه عالم می بینیم که رویکرد و اقبال بیشتری به عاشورا وجود دارد. بنده در هر سال پرونده مراسم عاشورا در حدود صد کشور دنیا را مراجعه می کنم، هر سال این پرونده قطورتر است که این از برکات شهدای شما و انقلاب اسلامی است. این پرچم در عالم در اهتزاز است و در کشور ما هم همین طور است.

توصیه هایی در رابطه با اقامه عزای حسینی

۱- حفظ ابعاد معرفتی عاشورا

اولاً ما باید در بزرگداشت عاشورا ابعاد معرفتی عاشورا را به دوراز خرافه و تحریف و دروغ و سست گویی حفظ کنیم که این وظیفه مداحان و اهل منبر و هیئتی هاست.

۲- اهمیت دادن به ابعاد حماسی عاشورا

باید ابعاد حماسی عاشورا را مهم شمرد. عاشورا یک حماسه بزرگ است، همه آن کسانی که عاشورا را از حماسه جدا می کنند راه غلطی می روند. عاشورا یعنی انقلاب اسلامی، عاشورا یعنی فریاد رسای ملت های مظلوم در مقابل دشمنان، عاشورا یعنی همان که مقاومت ما در لبنان می گوید و همه ملت های مسلمان باید بگویند، عاشورا یعنی لبیک یا حسین و عاشورا یعنی هیئات منّا الذله.

ابعاد حماسی عاشورا را باید حفظ کرد. مبدا هیئت های ما اسیر خرافات و تبلیغات تشیع انگلیسی و آدم های منحرف شوند. عاشورا یعنی انقلاب اسلامی، عاشورا یعنی شهدای ما، عاشورا یعنی مقاومت اسلامی، عاشورا یعنی پدیده زنده در تاریخ امروز. مبدا ما عاشورا را تحریف کنیم، مقوله عاشورا و مقولاتی که در سیره ائمه است باید به دقت شناخته شود.

۳- مقابله با تحریفات در سیره ائمه اطهار (ع)

در همین روزها و هفته‌های اخیر مقوله صلح امام حسن (ع) و گفتگوی عمر سعد و امام حسین (ع) دچار تحریف شد که رهبری معظم مقابل این تحریف فریاد برآوردند. مگر صلح امام حسن (ع) یک سازش بود؟ مگر روی شوق و رغبت بود؟ بلکه به خاطر خیانت‌های خائن‌ان امام به آن مرحله رسید. این مقوله را باید شناخت، ما باید عمق این سیره‌ها را توجه کنیم.

۴- ساماندهی هیئت‌ها و اعتلای اهداف آن

حضور روحانیت در هیئات، مداحان متعهد و سنجیده را بکار گرفتن، جذب جوانان و رسیدگی به فقرا و احیای امر به معروف و نهی از منکر وظیفه ماست. قانون امر به معروف و نهی از منکر یعنی قانون عاشورا و حماسه حسینی. باید ببینیم این قانون به فرهنگ عمومی ما مبدل شده است یا نه؟ مسئولان ما، هیئت‌های ما، جامعه ما باید فریضه امر به معروف و نهی از منکر را مهم بشمارند.

۶- محکومیت آل سعود در رابطه با جنایت اخیرشان در منا

فاجعه منا غمی است که نمی‌شود آن را به راحتی فراموش کرد. اگر نگوییم که فاجعه منا به عمد بوده است ولی باید گفت همه آنچه برای یک کار عمدی می‌توان فرض کرد در این فاجعه آل سعود وجود دارد. این فاجعه بسیار مهم است حتماً باید کمیته حقیقت‌یاب دنبال شود.

مسئولان ما با نهایت قدرت با اتکای بر این ملت و فرهنگ عاشورا با تکیه بر فرمان رهبری استوار بایستند قاطع روبه جلو بروند، مجامع بین‌المللی و دولت‌های دیگر را فعال کنند چراکه نباید در این راه سستی نشان دهیم.

برای محکومیت آل سعود همین پرونده جنایتشان کافی است چه برسد به قضایای بحرین و یمن، این پرونده یک پرونده بسیار زشت و فضاحت بار است. محکم بایستید و دنبال کنید که خدا هم کمک

خواهد کرد. حوزه و دانشگاه هم در شکافتن ابعاد این فاجعه باید همراهی کنند و این جرائم باید بررسی بشود، پرونده آن باید به درستی تنظیم شود.

خیانت‌های آل سعود در ترویج تفکر وهابی تکفیری در صدمه زدن‌های به بحرین و یمن و همه امت اسلامی قابل فراموش شدن نیست. ما قاطع ایستاده‌ایم شما فرمایشات امام راحل را درباره آل سعود بخوانید: اگر از جنایات صدام بگذریم، از آل سعود نمی‌گذریم. اگر ما از مسئله قدس بگذریم، اگر ما از صدام بگذریم، اگر ما از همه‌کسانی که به ما بدی کردند بگذریم، نمی‌توانیم از مسئله حجاز بگذریم. محکم بایستید، دیگران را همراه کنید و مجامع بین‌المللی را فعال کنید تا انتقام این جنایت عظیم و رشته و زنجیره جنایت‌های این خاندان و جریان انحرافی گرفته شود.

۷- لزوم برخورد مناسب ناقدان و دست اندرکاران برجام با یکدیگر

در خصوص مسائل کشور باید اذعان کرد که در قصه برجام از یک طرف حق نقد و واکاوی برجام چه برای مجلس و چه برای جریان‌ها موجود است و باید این حق نقد را احترام بگذارید، افراد و جریان‌های انقلابی که در این زمینه فعال می‌شوند به آن‌ها احترام بگذاریم، بشنویم و همراهی بکنیم؛ البته در نقطه مقابل هم هرگونه اقدامی در پرتو رهنمود رهبری و هدایت‌های ایشان و با توجه به دشواری قصه و جایگاهی که تیم مذاکره‌کننده دارد باید انجام شود.

ما باید اعمالمان بر این روش صحیح بنا شود، اما از آن طرف هم نقطه ضعف‌ها را بشناسیم و بایستی در قصه برجام حق دفاع از خودمان، حق دفاع از مقاومت اسلامی و گفتمان برخورد با استکبار جهانی و آمریکا را حفظ کنیم و از این حقوق نباید کوتاه بیایم.

فکر نکنیم که مذاکره با آمریکا مشکلات ما را رفع می‌کند ببینید در همین مسئله هر جا که بتوانند دست‌اندازی می‌کنند. اساس کار این‌ها بر مبنای غلطی است این‌ها نمی‌خواهند کشورهای مسلمان رشد

علمی و سیاسی پیدا کنند؛ این هدف واقعی آنهاست و پرونده آنها این را نشان می دهد. ما بر اساس مصالحی اقداماتی می کنیم آن اقدامات در جای خود محترم اما عمق قصه را باید بشناسیم و در دام توطئه ها نیفتیم.

فکر نکنیم که می شود با گرگ های عالم سازش کرد مگر اینکه از آرمان های خودمان دست برداریم، این گرگ ها قابل مصالحه نیستند. امیدواریم که ما در استحکام بنیان های اقتصادی، سیاسی، وحدت کشور، پیروی از خط فرمان رهبری و مقاومت در برابر بیگانگان محکم باشیم. گفتمان انقلاب اسلامی که در وصیت نامه امام آمده است نجات بخش ماست محکم و استوار بایستید که خداوند به فضل و کرم خویش یار و یاور مجاهدان در راه خود خواهد بود.

نسئلك اللهم و ندعوك باسمك العظيم الاعظم الاعز الاجل الاكرم يا الله و... يا ارحم الرحمين. اللهم

ارزقني توفيق الطاعة و بعدالمعصية و صدقة النية و عرفان الحرمة اللهم انصر الاسلام و اهله و اخذل الكفر و اهله.

خدایا انوار و معرفت خود را بر قلوب ما بتابان! دل های ما را از همه آلودگی ها پاک بدار! ارواح تاب ناک شهدا، شهدای این جمع و روح تابناک امام را با سالار شهیدان محشور بفرما! اموات و درگذشتگان ما و این جمع، جان باختگان فاجعه منا را غریق مغفرت خودت بگردان! مریضان موردنظر، جانبازان را شفا عنایت بفرما! به خانواده های جانبازان ما صبر و توفیق ارزانی بفرما! گرفتاری ملت و کشورهای اسلامی را برطرف بفرما! شر دشمنان اسلام را بر خودشان باز بگردان! خدایا پرچم اسلام را در سراسر عالم و جهان اسلام سرافراز بدارد.

خداوند همه‌ی مسلمانان را از خطرات محافظت بفرما! خدمت گذاران به اسلام و مقام معظم رهبری را موفق و مؤید بدار! عالی‌ترین درودهای ما را به محضر حضرت فاطمه (س) و حضرت ولی‌عصر (عج) القا بفرما! فرج آن حضرت را تعجیل بفرما!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ^{۱۳}

صدق الله العلی العظیم